

**Hrvatsko filozofsko društvo /
Croatian Philosophical Society**

**20. Dani Frane Petrića /
20th Days of Frane Petrić**

**18. simpozij
OD PETRIĆA DO BOŠKOVIĆA:
MIJENE U FILOZOFIJI PRIRODE**
Program

**18th Symposium
PETRIĆ TO BOŠKOVIĆ:
CHANGES IN THE NATURAL PHILOSOPHY**
Programme

**Cres, Hrvatska / Croatia,
21.-24. rujna 2011. / 21-24 September 2011**

Priredio / Edited by *Ivica Martinović*

**Objavljeno i u: / Published also in Ivana Zagorac, Ivica Martinović (ur. / eds),
20. Dani Frane Petrića / 20th Days of Frane Petrić (Zagreb: Hrvatsko filozofsko
društvo, 2011), pp. 37-43.**

SRIJEDA, 21. rujna 2011. / WEDNESDAY, September 21, 2011

Dolazak i smještaj sudionika u hotel *Kimen* u Cresu / Arrival and accommodation of participants at *Kimen* Hotel, Cres

19.30 *Večera / Dinner*

ČETVRTAK, 22. rujna 2011. / THURSDAY, September 22, 2011

9.00–9.30 *Otvaranje skupa i pozdravne riječi / Opening ceremony and greetings*

Predsjedavaju / Chairpersons: IVICA MARTINOVIĆ & BRUNO ĆURKO

9.30–10.15 *Uvodno predavanje / Introductory lecture*

Predsjedavaju / Chairpersons: SNJEŽANA PAUŠEK-BAŽDAR & BRUNO ĆURKO

IVICA MARTINOVIĆ (Zagreb), Scarella protiv Boškovića (*adversus Buskovikium*): prvi tiskani napad na Boškovićeovu teoriju silā 1754. / Scarella against Bošković (*adversus Buskovikium*): The first printed attack on Bošković's theory of forces from 1754

10.15–10.30 *Rasprava / Discussion*

10.30–10.45 *Odmor / Break*

10.45–11.45 *Bošković znanstvenik i njegovo okruženje / Bošković the scientist and his milieu*

Predsjedava / Chairperson: HEDA FESTINI

BLANKA JERGOVIĆ (Zagreb), Ruđer Bošković i znanstvena komunikacija / Ruđer Bošković and science communication

FRANCIS BRASSARD (Dubrovnik), If Bošković had not been a Jesuit: On the relationship between culture and creativity in science / Da Bošković nije bio isusovac: o odnosu između kulture i znanstvene kreativnosti

MIRELA ALTIĆ (Zagreb), Doprinos Ruđera Boškovića razvoju kartografske znanosti / Ruđer Bošković and his contribution to the development of science in the field of cartography

MARINKO MARIĆ (Dubrovnik), Genealogija roda Bošković iz Orahova Dola / The genealogy of the Bošković family from Orahov Do

11.45–12:00 *Rasprava / Discussion*

12:00–12.15 *Odmor / Break*

12.15 *Predstavljanje knjige / Book presentation*

Snježana Paušek-Baždar & Pika Vončina, *Ruđer Bošković* (Dubrovnik: Matica hrvatska – Ogranak Dubrovnik, 2011), slikovnica / picture book
Sudjeluju / Participants: Ivica Martinović, Snježana Paušek-Baždar

13.00 *Ručak / Lunch*

16.00 *Razgledavanje grada Cresa / Sightseeing tour of the City of Cres*

Stručno vodstvo / Professional tour guide

18.30–19.00 *Bošković pjesnik / Bošković the poet*

Predsjedava / Chairperson: IVICA MARTINOVIĆ

IRENA BRATIČEVIĆ (Zagreb), Pjesništvo u Boškovićevoj rukopisnoj ostavštini u Bancroft Library Kalifornijskoga sveučilišta Berkeley / Poetry in Bošković's manuscript legacy at the Bancroft Library of the Berkeley University of California

PETRA ŠOŠTARIĆ (Zagreb), Klauzule antičkih pjesnika u *Eklogi* (1753) Ruđera Boškovića / The clausulae of the classical poets in Ruđer Bošković's *Ecloga* (1753)

19.00–19.15 *Rasprava / Discussion*

19.15–19.30 *Odmor / Break*

19.30 KRUNOSLAV PRANJIĆ (Zagreb): Ivo Andrić, dobitnik Nobelove nagrade za književnost (1961.) – 50. obljetnica (2011.) / Ivo Andrić, Winner Nobel Prize for Literature (1961) – 50th Anniversary (2011)

20.00 *Večera / Dinner*

21.00 *Predstavljanje knjige / Book presentation*

Tomislav Petković, *Eksperimentalna fizika i spoznajna teorija*, 3. promijenjeno izdanje / 3rd revised edition (Zagreb: Školska knjiga, 2011)

Sudjeluju / Participants: Franjo Sokolić, Tomislav Petković

PETAK, 23. rujna 2011. / FRIDAY, September 23, 2011

9.00–9.30 *Bošković logičar / Bošković the logician*

Predsjedava / Chairperson: BRUNO ĆURKO

HEDA FESTINI (Rijeka), Ruđer Bošković – što je doista njegova indukcija? / Ruđer Bošković – che cosa è veramente la sua induzione?

SREĆKO KOVAČ (Zagreb), Induction, abduction and justifications in Bošković / Indukcija, abdukcija i opravdanja u Boškovića

9.30–9.45 *Rasprava / Discussion*

9.45–10.00 *Odmor / Break*

10.00–10.45 *Bošković i kemija / Bošković and chemistry*

Predsjedava / Chairperson: TOMISLAV PETKOVIĆ

SNJEŽANA PAUŠEK-BAŽDAR (Zagreb), Ruđer Bošković i kemija / Ruđer Bošković and chemistry

DRAGOSLAV STOILJKOVIĆ (Novi Sad), Kako primeniti Boškovićevu *Teoriju* u savremenoj fizici i hemiji / How to use Boscovich's *Theory* in modern physics and chemistry

DRENKA DOBROSAVLJEVIĆ (Novi Sad), Odjeci doprinosa Boškovićeve prirodne filozofije nauci u člancima i delima naučnika u Srbiji / The contribution of Bošković's natural philosophy to science as echoed in the papers and books of the scientists in Serbia

10.45–11.00 *Rasprava / Discussion*

11.00–11.15 *Odmor / Break*

11.15–11.45 *Dva interdisciplinarna projekta o Boškoviću /
Two interdisciplinary projects on Bošković*

Predsjedava / Chairperson: MIHAELA GIRARDI-KARŠULIN

GORAN GJETVAJ (Zagreb) & IVICA MARTINOVIĆ (Zagreb), Prva Boškovićeva hidrotehnička ekspertiza: *Scrittura* nakon poplava Tibera 1750. i 1751. / Bošković's first hydraulic expertise: *Scrittura* after the Tiber floods in 1750 and 1751

VLADIS VUJNOVIĆ (Zagreb) & INGA LISAC (Zagreb) & IVICA MARTINOVIĆ (Zagreb), Historical and scientific commentary of Bošković's dissertation *De aurora boreali* (1738) / Povijesni i znanstveni komentar uz Boškovićevu raspravu *De aurora boreali* (1738)

11.45–12.00 *Rasprava / Discussion*

13.00 *Ručak / Lunch*

18.30–19.00 *Bošković i umjetnost / Bošković and the art*

Predsjedava / Chairperson: ERNA BANIĆ-PAJNIĆ

SNJEŽANA HUSIĆ (Zagreb), Pripovjedač kojem treba opravdanje: Michelangelo Giacomelli o Boškovićevu arheološkom otkriću antičke vile / Narrator in need of excuse: Michelangelo Giacomelli on Bošković's archaeological finding of an antique villa

JADRANKA NJERŠ BERESFORD-PEIRSE (London) & DUŠAN RAŽEM (Zagreb), Potraga za Pineovim portretima Ruđera Boškovića / Search after Robert Edge Pine's portraits of Roger Joseph Boscovich

19.00–19.15 *Rasprava / Discussion*

19.30 Susret s pobjednicom Državnoga natjecanja iz filozofije »Ruđer Bošković i filozofija prirode« / Meeting with the winner of the State competition in philosophy "Ruđer Bošković nad natural philosophy"

Sudjeluju / Participants: Barbara Šoda, Bruno Ćurko, Ivica Martinović

20.15 *Večera / Dinner*

21.00 *Bošković i digitalizacija / Bošković and digitisation*

Predsjedava / Chairperson: FRANJO SOKOLIĆ

BRUNO ĆURKO (Zagreb), Prisutnost Ruđera Boškovića u digitalnom svijetu / The presence of Ruđer Bošković in the digital world

MARIN MARTINIĆ JERČIĆ (Zagreb) & IVICA MARTINOVIĆ (Zagreb), Kako digitalizirati tiskana djela Ruđera Boškovića / How to digitise the printed works of Ruđer Bošković

SUBOTA, 24. rujna 2011. / SATURDAY, September 24, 2011

9.00–9.30 *Bošković i Bog / Bošković and God*

Predsjedava / Chairperson: FRANCIS BRASSARD

STIPE KUTLEŠA (Zagreb), Granice prirodne filozofije i znanosti po Boškoviću / The borders of natural philosophy and science according to Bošković

ALEKSANDRA GOLUBOVIĆ (Rijeka), Boškovićeva promišljanja o Bogu u svjetlu suvremene (analitičke) filozofije religije / Bošković's thoughts about God in the light of contemporary (analytical) philosophy of religion

9.30–9.45 *Rasprava / Discussion*

9.45–10.00 *Odmor / Break*

10.00–11.00 *Petrić filozof / Petrić the philosopher*

Predsjedava / Chairperson: DUŠAN RAŽEM

MIHAELA GIRARDI-KARŠULIN (Zagreb), Petrićeva antinomija / Petrić's antinomy

ERNA BANIĆ-PAJNIĆ (Zagreb), Novoplatonizam i *Kaldejska proroštva* / Neoplatonism and *Oracula Chaldaica*

IVANA SKUHALA KARASMAN (Zagreb), Petrićevo razumijevanje astrologije u *Deset dijaloga o povijesti* / Petrić on astrology in *Della historia dieci dialoghi*

FRANJO ZENKO (Zagreb), Usporedba Petrića i Boškovića / The comparison of Petrić and Bošković

11.00–11.15 *Rasprava / Discussion*

11.15–11.30 *Odmor / Break*

11.30–12.15 *Bošković i fizika / Bošković and physics*

Predsjedava / Chairperson: VLADIS VUJNOVIĆ

FRANJO SOKOLIĆ (Split) & DRAGAN POLJAK (Split) & MIRKO JAKIĆ (Split), Ruđer Bošković i polemika oko pojma *vis viva* / Roger Boscovich and polemics regarding *vis viva* notion

TOMISLAV PETKOVIĆ (Zagreb), Pojam sile u Petrićevoj i Boškovićevoj filozofiji prirode: povijesno-epistemološki pristup / The notion of force in natural philosophy of Patricius and Boscovich: a historical-epistemological approach

12:15–12.30 *Rasprava / Discussion*

12.30–12.45 *Odmor / Break*

12.45–13.30 *Završna rasprava i zatvaranje skupa /
Closing discussion and closing of the Symposium*

Predsjedavaju / Chairpersons: IVICA MARTINOVIĆ & BRUNO ĆURKO

14.00 *Ručak / Lunch*

Odlazak sudionika / Departure of participants